

3317

1. Obiekt
KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. ANNY

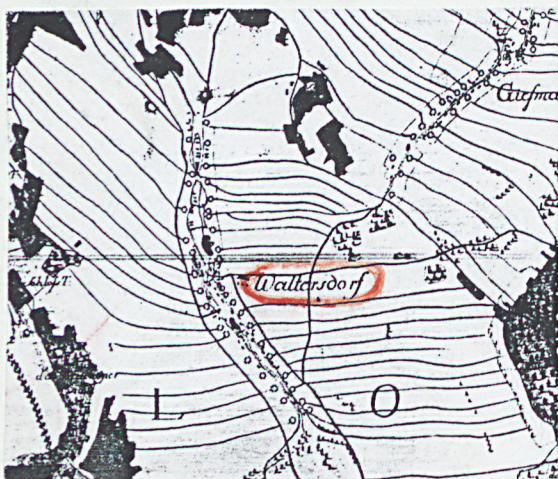
2. Czas powstania
XIV – XVIII w.

2. Miejscowość **NIEGOSŁAWICE**

268/1

Nr hipoteczny.....

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

3. Adres
67-312 Niegosławice, gm. Loco

nr hipoteczny.....

4. Przynależność administracyjna

Województwo... lubuskie.....

Gmina..... loco.....

j.w. ZAGXNLSU

5. Poprzednie nazwy miejscowości

Waltheri villa/1376/, Waltersdorf

6. Przynależność administracyjna
Przed 1. 04.1975

Województwo.. zielonogórskie....

Gmina..... Szprotawa.....

7. Właściciel i jego adres

Parafia rzymsko- katolicka w
Niegosławicach

8. Użytkownik i jego adres

j.w.

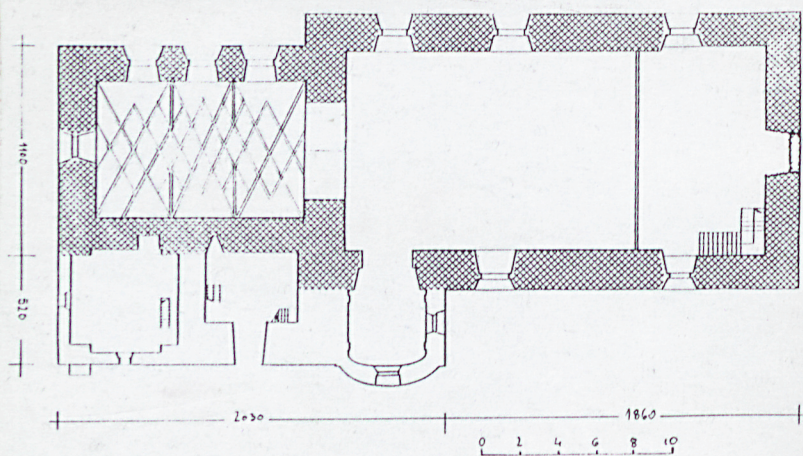
9. Rejestr zabytków

L-805/A

28.08.1958, 29.01.2018

Nr.....137.... data...5.07.1963.....

(wykazuje tylko budynek?)

autor zdjęć
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

Pierwsza wzmianka o wsi, a właściwie o Bervierusie z Niegosławic jako świadku, odnotowana została w dokumencie z 1310 roku. Wieś nazwana jest tam Waltheri villa, co wskazuje na jej kolonizacyjny charakter /nazwa pochodzi od jej sołtysa- zasadzcy/. Takie pochodzenie potwierdza też plan wsi, typu łańcuchówka, czyli leśnych łańców. Niegosławice założone zostały w 1 poł. XIII w., najpewniej w wyniku akcji kolonizacyjnej Henryka Brodatego /1202- 1238/. Pleban kościoła wzmiankowany jest w dokumencie z 1276 roku /plebanus ecclesiae in Waltheri villa/. Świątynia powstała jednak ok. 100 lat wcześniej, o czym świadczy jej architektura. XIII- wieczna budowla składała się z nawy i prezbiterium. Prezbiterium nakryte było drewnianą kolebą, której ślad widoczny jest w partii poddasza. W okresie późnego średniowiecza nastąpiła przebudowa kościoła. Nawa została przedłużona w kierunku zachodnim. W miejsce kolebkowego zostało założone sklepienie sieciowe, znacznie niższe. Spowodowało to konieczność obniżenia i przekształcenia okien. Również w tym czasie dobudowane zostały zakrystia i wieża. W XVIII wieku dostawiono kaplicę. Do czasu reformacji patronat nad kościołem miała kolegiata w Głogowie. Do XV wieku cmentarz otaczający kościół ogrodzony był plotem. Pod koniec tego stulecia płot zastąpiono kamiennym murem z budynkiem bramnym od strony północnej. W bliżej nie znanym czasie pokrycie zmieniono na dachówkę. Kościół nosi stylowe znamiona gotyku.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrza, wyposażenie, instalacje)

Niegosławice leżą przy drodze lokalnej z Przecławia do Szprotawy, 12 km. Na pn.- wsch. Od miasta. Kościół **położony** jest po stronie południowej wspomnianej drogi, opodal skrzyżowania z drogą do Mycielina. Na wschód od otaczających kościół murów usytuowana jest plebania, po stronie zachodniej znajduje się zagroda gospodarstwa rolnego. Kościół jest **murowany** z kamienia polnego i cegły, otynkowany wewnątrz i na elewacjach. Tynki piaskowo- wapienne i cementowo- wapienne. W prezbiterium **sklepienie** sieciowe, w nawie strop płaski, deskowy /nowy/. W pozostałych pomieszczeniach drewniane stropy płaskie. **Wieżba dachowa** drewniana, wiązana kolkami, konstrukcji płatwiowo- stolcowej z podwójną jętką. W wieży wieżba wieszarowa z krzyżnicami, wieżba helmu krokwiowa. **Dachy** kryte karpiówką. **Posadzki** marmurowe. **Schody na chór muzyczny**, wyższe kondygnacje wieży i poddasze zakrystii drewniane, jednobiegowe, jednobiegowe załamane i zabiegowe. Drzwi do zakrystii metalowe, okute listwami w skośną kratę, na zawiasach pasowych z kutym zamkiem. Do kościoła z kruchty drewniane, dwuskrzydłowe, z ostrołuczny nadświetlem, pływowe, na zawiasach tarczowych. Pozostałe drzwi drewniane, jednoskrzydłowe, na zawiasach pasowych- do nawy od zachodu spągowe, do prezbiterium z kruchty klepkowe, zewnętrzne do kruchty z podwójnych desek, wykrojone ostrołukowo. **Okna** drewniane, wielokwaterowe. Do nawy na **rzucie** prostokąta przylega węższe i krótsze prezbiterium. Do niego od północy przylega zakrystia i wieża z kruchtą w przyziemiu. Do nawy od północy i wieży od zachodu przylega kaplica od pn. zamknięta łagodnym łukiem odcinkowym. **Bryła kościoła** złożona z pięciu, zróżnicowanych gabarytowo członów. Członem dominującym jest trzykondygnacyjna, graniasta wieża, zwieńczona czworoboczną skrzynią i ośmioboczną iglicą. Nawa i prezbiterium zróżnicowane nieznacznie gabarytowo, nakryte dachami dwuspadowymi. Zakrystia podwyższona stryszkciem ma dach dwuspadowy, a parterowa kaplica dach trzyspadowy. **Elewacje otynkowane gładko, naroża wieży boniowane**. Elewacja zachodnia szczytowa z prostokątnym otworem drzwiowym na osi i dwoma prostokątnymi okienkami w partii szczytu. Elewacja południowa z sześcioma oknami, po trzy w prezbiterium i nawie. Elewacja wschodnia o bogatej sylwecie, z trzema zróżnicowanymi trójkątnymi szczytami nawy, prezbiterium i zakrystii, oraz ścianą i hełmem wieży. Na osi prezbiterium półkoliście zamknięte okno, nad nim w partii poddasza relikty XIII- wiecznego okna, oświetlającego niegdyś nakryte wysoką kolebą prezbiterium. Na osi ściany zakrystii prostokątne okienko w ostrołukowej, wgłębionej uskokowo wnęce. Elewacja północna podzielona na cztery odrębne płaszczyzny. W partii nawy okna różnego kształtu, zamknięte półkoliście, w kaplicy owalny otwór okienny na osi, wieża w narożach boniowana z ostrołukowym otworem wejściowym na osi i dwoma okienkami oraz tarczą zegara w wyższych partiach; zakrystia z prostokątnym okienkiem w partii strychu. Wnętrze nawy oświetlone pięcioma rozglifionymi oknami, otwartymi na ostrołukową arkadę tęczy do prezbiterium i półkolistą arkadę do kaplicy. W zach. Części nawy chór muzyczny o prostym parapecie, wsparty na ośmiu słupach, z zabiegowymi schodami przy ścianie północnej. Wnętrze prezbiterium nakryte trzyprzęsłowym sklepieniem sieciowym, oświetlone czterema rozglifionymi oknami. Z prezbiterium prowadzą otwory drzwiowe, do zakrystii zamknięte odcinkowo, do kruchty ostrołukowo. W oknach nowe witraże aut. Marii Powalisz- Bardońskiej. Instalacje: elektryczna, odgromowa.

14. Kubatura 7680 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 813 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja. W latach 60-tych i 70- tych prowadzone były remonty dachów i renowacja wnętrza. W 1983 r. Położono nowe tynki na elewacjach, a w latach 90- tych marmurowe posadzki i witraże.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Zawilgocone i w znacznej części odpadłe tynki elewacji, zwłaszcza wschodniej.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie. Wskazane zdjęcie tynków z elewacji prezbiterium i nawy, w uzgodnieniu ze służbą konserwatorską. Powrót do stanu pierwotnego.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Teczka akt obiektu w zbiorach WOSZO w Zielonej Górze.

22. Bibliografia

T. Kozaczewski, Wiejskie kościoły parafialne XIII wieku na Śląsku, t.II, Wrocław 1994, s. 26, 198-203

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Widok kościoła od pn.- zach., rys. Elfriede Springer z ok. 1930, reprodukcja w:
Beschreibung der Schlesischen Kreis Sagan und Sprottau, Lippstadt 1968, s. 207

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

tekst St. Kowalski, sierpień 1998
plany
zdjęcia

26. Sprawdził

1. Miejscowość.....Niegosławice....
2. GminaNiegosławice....
3. Województwo.....lubuskie.....

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. Św. ANNY

5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

fotografie i plany

Wkładkę założył:St. Kowalski, czerwiec 1998 r.....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:PSOZ w Zielonej Górze.....

1. Miejscowość.....Niegosławice....
2. GminaNiegosławice....
3. Województwo.....lubuskie.....

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. Św. ANNY

5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

fotografie i plany

Wkładkę założył:St. Kowalski, czerwiec 1998 r.....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:PSOZ w Zielonej Górze.....